

Szalafő Erdőrezervátum

ER-53 (HU)

Szalafő Erdőrezervátum (Vasi-Hegyhát)

magterület: 12.0 ha; védőzóna: 97.0 ha; összes terület: 109 ha

magterület hrsz és erdőrészlet: Szalafő 041/a-ból 13C, 13D, 13TI1

védőzóna hrsz és erdőrészlet: Szalafő 041/a-ból 11H, 11TI2, 12H, 12I, 12TI2, 13A, 13B, 13E, 13F, 13G, 13J, 13NY1, 13TI2, 13ÚR, 14A, 14B, 14C, 14TI1, 14TI2, 14NY1, 14NY2; 076/a-ból 13G

13/2000. (VI. 26.) KöM rendelet a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról

Nyugat-Dunántúl

Szombathelyi Erdészeti Zrt.

Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

Célorientált kutatás (CK)

Történet

2016

A magterületet 2016-ban "Long Untouched Forest" természetességi kategóriába soroltuk Buchwald (2005) tipizálása szerint. Javaslatunk alapján bekerült a "Primary forests of Europe" adatbázisba (Sabatini et al. 2018) - Magyarországról a Kékes, Vár-hegy, Alsó-hegy, Őserdő, Vétyem, Kunpeszérei Tilos-erdő és Juhdöglő-völgy erdőrezervátumok mellett.

2014

A Silva Naturalis 3-as száma összefoglalja, a *Bartha Dénes* és *Horváth Jenő* szerkesztésében összeállított "Szalafő Őserdő" kutatási eredményeket.

2012

Szépligeti Mátyás és Őri Tamás elvégzi az aljnövényzet felmérését, továbbá cönológiai felvételeket készítenek.

2009

Bors László a magterület északi részén is kitűzi az ERDŐ+h+á+l+ó-t és felméri a faállományszerkezetet (FAÁSZ).

2008

Ódor és mtsai felméri az újulati és cserjeszintet (ÚJCS), valamint az aljnövényzetet (ANÖV).

2004/05

A Soproni Egyetem munkatársai (Bidló, Heil, Kovács és mtsai 2005) elkészítették a magterület termőhelyfeltárását és térképét. Továbbá az Őrségi NPI munkatársai újra felmérték a 13I faállományát. Király Géza vezetése mellett pedig geodéziai felmérések alapozták meg a további munkát (Bóka és Csernyi 2005). Siller Irén nagygomba monitorozást végzett a területen.

1999

"A térségre korábban jellemző kisparaszti erdő-szántó váltógazdálkodás maradványaként megmaradt, elég kis területű magterületen az elmúlt évtizedekben igen jelentős természetes fafajcsere történt, ennek dinamikája - egy korábbi részletes felmérés következtében - jól tanulmányozható." ... *Horváth és Bölöni (2002) Az ER-ok kutatásszempontrú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben*

1981

Bonczó Kálmánné szakdolgozatként elkészítette a Szalafő 13D (újabbán 13I) törzstérképét 1:200-as méretarányban, az egyes fák meghatározásával és rövid jellemzésével. Ezt a térképet és adatsort Király Géza rekonstruálta és digitalizálta (Király 2014).

1958

Utolsó fahasználat a magterületen, céltermeléssel bányafának való tölgyeket vágtak ki. ... *Király és mtsai 2014*

1935

Az akkori üzemterv szerint már (spontán szukcessziós) erdő. Korábban a XIX. század végén hagytak fel a tájra jellemző erdő-szántó váltógazdálkodással. ...

Besorolás 99: Célorientált kutatás (CK)

Fő eredmények

Gallai Bence (2019): A faállomány-növekedés és a termőhelyi adatok összefüggéseinek vizsgálata geoinformatikai módszerekkel a Szalafő Erdőrezervátum területén. Diplomamunka, Soproni Egyetem, 63 old.

Király G. (2014) Faállomány-szerkezeti felmérések a Szalafői Őserdő Erdőrezervátumban. *Silva Naturalis* 3:57-72.

Horváth J., Sivák K. (2014) A Szalafői Őserdő Erdőrezervátum magterületének (Szalafő 13I) faegyed szintű faállányszerkezeti felmérése 2004–2005. *Silva Naturalis* 73-88.

Barbácsy Z. (2014) A Szalafői Őserdő Erdőrezervátum madárközösségének változása 1994 és 2013 között. *Silva Naturalis* 3:173-184.

Szépligeti M., Sivák K. (2014) Az aljnövényzet összetételének rövidtávú változásai a Szalafői Őserdő Erdőrezervátum magterületén

Siller I., Dima B., Guba E., Turcsányi G. (2014) A Szalafői Őserdő Erdőrezervátum nagygombái

Faragó S., Náhlik A., Pócza G., Sándor Gy. (2014) A siketfajd szalafői előfordulása

Válogatott fényképek

FAÁSZ felmérés módszertan - a 0306 címkéjű kidőlt tölgy maradványa (Fotó: Kovács Márton, 2020)
Szalafő Erdőrezervátum
2020
[_MRT3792 copy.jpg](#)

FAÁSZ felmérés módszertan - kerületmérés, Szabó Gábor (Fotó: Kovács Márton, 2020)
Szalafő Erdőrezervátum
2020
[_MRT3992_copy_SZG_olelese.jpg](#)

FAÁSZ felmérés módszertan - kerületmérés, Vig Ákos
(Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4111_copy_AKOSMER_5cm.jpg](#)

FAÁSZ felmérés módszertan - magasságmérés a
rétről, Vig Ákos (Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4283_copy_AKOS_FAMAGASSAG.jpg](#)

FAÁSZ felmérés módszertan - mintába kerülő fák
pozicionálása, Szegleti Zsófia (Fotó: Kovács Márton,
2020)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4228_copy_ZSOFITAJOLOVAL.jpg](#)

FAÁSZ felmérés módszertan - szintek borításának
becslése, Horváth Ferenc (Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4757_copy_HF_boritasbecsles.jpg](#)

FAÁSZ felmérés módszertan - szögmérés,
Zimmermann Zita (Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT3952_copy_ZZita_szogmeres.jpg](#)

Szalafő Őserdő - belső panorámafelvétel (Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum
2020

[_MRT4705-Pano_copy.jpg](#)

Szalafő Őserdő - csoportos (csupros) tuskógomba (Fotó: Kovács Márton)

Szalafő Erdőrezervátum
2020

[_MRT4434_gombasereglet.jpg](#)

Szalafő Őserdő - erdei fenyők csoportja (Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum
2020

[_MRT4514_EF_TANACS.jpg](#)

Szalafő Őserdő - faállomány-szerkezet újrafelmérése (Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum
2020

[_MRT3857_copy.jpg](#)

Szalafő Őserdő - fenn a tölgy, alatta fiatal gyertyánok serege (Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum
2020

[_MRT4490_FENY_GYERTYAN_ARNYEK.jpg](#)

Szalafő Őserdő - Ferdinándy István is besegített a felmérésbe (Fotó: Kovács Márton)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4783.jpg](#)

Szalafő Őserdő - gyertyánon fennakadt fénysugár (Fotó: Kovács Márton, 2020)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4761_Gy_fenysugarban.jpg](#)

Szalafő Őserdő - kidőlt tölgyfa gyökércsillag maradványa (Fotó: Kovács Márton)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4087_copy_tuskocsillag.jpg](#)

Szalafő Őserdő - Király Géza - 3D lézerszkennelés egy mintvételi pont körül (Fotó: Kovács Márton)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4379_KG_szkennelesrol.jpg](#)

Szalafő Őserdő - merev korallgomba, *Ramaria stricta* (Fotó: Kovács Márton)

Szalafő Erdőrezervátum

2020

[_MRT4545_KORALL.jpg](#)

Válogatott publikációk

Összes publikáció

- 2023 Szamosvári, Erik, László Nagy Heino Konrad, Norbert Móricz, Lambert Weißenbacher, Anita Bálint, Anikó Neuvirthné Bilics, Marcelo van Loo (2023): Bilateral cooperation - Fostering the ability of native European beech and sessile oak forests in the border region against the impacts of climate change. RIO 9: e109816
-
- 2023 Szegleti, Zsófia, Ákos Vig, Adrienne Ortmann-Ajkai, Gábor Szabó, Zita Zimmermann, Ferenc Horváth (2023): Repeated stand structure inventory dataset in long abandoned deciduous forest reserves in Hungary. Data in Brief 47, 108929
-
- 2022 Szigeti Ferenc Albert (2022): 10 különleges és látogatható erdőrezervátum Magyarországon. Turistamagazin 2022. október 2., 76-85.
-
- 2018 Sabatini, FM, S Burrascano, WS Keeton, C Levers, M Lindner, F Pötzschner, PJ Verkerk, J Bauhus, E Buchwald, O Chaskovsky, N Debaive, F Horváth, M Garbarino, N Grigoriadis, F Lombardi, IM Duarte, P Meyer, R Midteng, S Mikac, M Mikolas, R Motta, G Mozgeris, L Nunes, M Panayotov, P Ódor, A Ruete, B Simovski, J Stillhard, M Svoboda, J Szwagrzyk, O-P Tikkanen, R Volosyanchuk, T Vrska, TM Zlatanov, and T Kuemmerle (2018) Where are Europe's last primary forests? Diversity and Distributions 24(10): 1426-1439. doi:10.1111/ddi.12778
-
- 2016 Tinya, F and P Ódor (2016) Congruence of spatial pattern of light and understory vegetation in an old-growth, temperate mixed forest. Forest Ecology and Management 381: 84-92.
-
- 2015 Ódor Péter (szerk.)(2015): A biodiverzitást meghatározó környezeti változók vizsgálata az őrségi erdőkben; MTA Ökológiai Kutatóközpont Tanulmányai 2.
-
- 2014 Barbácsy Z. (2014) A Szalafői Őserdő Erdőrezervátum madárközösségének változása 1994 és 2013 között. Silva Naturalis 3:173-184.
-
- 2014 Bartha D. (2014) A Szalafői Őserdő Erdőrezervátum rétje
-
- 2014 Faragó S., Náhlik A., Pócza G., Sándor Gy. (2014) A siketfajd szalafői előfordulása
-
- 2014 Horváth J., Sivák K. (2014) A Szalafői Őserdő Erdőrezervátum magterületének (Szalafő 13I) faegyed szintű faállományszerkezeti felmérése 2004–2005. Silva Naturalis 73-88.
-
- 2014 Király G., Balázs P., Horváth J, Konkoly-Gyuró É. (2014) A Szalafői Őserdő Erdőrezervátum történeti változásai régi térképek és irodalmi források alapján
-

2014	Király G. (2014) Geodéziai munkálatok a Szalafői Őserdő Erdőrezervátumban. <i>Silva Naturalis</i> 3:45-55.
2014	Király G. (2014) Faállomány-szerkezeti felmérések a Szalafői Őserdő Erdőrezervátumban. <i>Silva Naturalis</i> 3:57-72.
2014	Lakatos F., Vörös M., Pataki B. (2014) Adatok az Őrség és a Szalafői Őserdő Erdőrezervátum (ER-35) xylofág bogárfaunájához
2014	Mazsa K., Ódor P., Tinya F., Horváth F (2014) Az Erdőrezervátum Program és szerepe a Szalafői Őserdő kutatásában, aljnövényzet és cserjeszint felmérése
2014	Siller I., Dima B., Guba E., Turcsányi G. (2014) A Szalafői Őserdő Erdőrezervátum nagygombái
2014	Szépligeti M., Sivák K. (2014) Az aljnövényzet összetételének rövidtávú változásai a Szalafői Őserdő Erdőrezervátum magterületén
2014	Tinya F., Ódor P. (2014) A fény és az aljnövényzet térbeli mintázatának összefüggései a Szalafői Őserdő Erdőrezervátumban
2012	Horváth, F., A. Bidló, B. Heil, G. Király, G. Kovács, G. Mányoki, K. Mázsza, E. Tanács, G. Veperdi, J. Bölöni (2012): Abandonment status and long-term monitoring of strict forest reserves in the Pannonian biogeographical region. <i>Plant Biosystems</i> 146(1): 189-200.
2010	Márton O. és Ódor P. (2010): Bontóvágás vizsgálata az Őrségben. <i>Erdészeti Lapok</i> 145(6): 226-228.
2007	Barbácsy Z. (2007) A Szalafői Őserdő madárközösségének összehasonlító elemzése 1994-ben és 2006-ban végzett felmérés alapján, <i>Aquila</i> , 113., 9-19.
2002	Horváth F. és Bölöni J. [összeállította] (2002): Az erdőrezervátumok kutatásszempontrú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben. In: Horváth és Borhidi [szerk.]: A hazai erdőrezervátum-kutatás célja, stratégiája és módszerei, TermészetBÚVÁR Kiadó, Bp, 276-287.

Válogatott kéziratok

Összes kézirat

2023	Szegleti Zsófia (2023): Természetes öreg erdők erdődinamikai értékelése a klimatikus kitettség szempontjából. Doktori (PhD) értekezés, MATE Környezettudományi Doktori Iskola. 113 old.
2019	Bíró Attila és Horváth Ferenc (szerk.) 2019: Témajavaslatok a Szalafői Őserdő erdőrezervátum további kutatásához. Kézirat, MTA Ökológiai Kutatóközpont, 6 old.

2019	Horváth Ferenc (2019): Monitorozó javaslatok az ŐNPI kezelésében álló erdőrezervátumokkal kapcsolatban. Kézirat, MTA ŐK Ökológiai és Botanikai Intézet, Vácrátót, 3 old.
2019	Gallai Bence (2019): A faállomány-növekedés és a termőhelyi adatok összefüggéseinek vizsgálata geoinformatikai módszerekkel a Szalafő Erdőrezervátum területén. Diplomamunka, Soproni Egyetem, 63 old. + ortofó mellékletek
2015	Király G. (2015) Beszámoló a Szalafő Erdőrezervátum 2014. évi újbóli felmérésének geoinformatikai feldolgozásáról, Kézirat, Sopron
2013	Bartha Dénes (2013): Annak idején az ER-gondolat itt, a mi tanszékünkön merült föl ... Mázsza Katalinnak írt e-mail
2012	Szépligeti Mátyás, Őri Tamás: A Szalafő-Őserdő Erdőrezervátum ER-26 aljnövényzet és cönológiai felmérése, adatlapok 2012. ER Archívum, 2012/D-007/1,2 Kézirat, Vácrátót.
2010	Somogyi E. (2010), Taplógombák vizsgálata a Szalafő Erdőrezervátumban, Kézirat, Gödöllő
2010	Siller I. (2010) Jelentés a Szalafői Őserdő Erdőrezervátumban 2010. évben végzett nagygomba-monitorozás eredményeiről, Kézirat, Budapest
2010	Horváth J. [összeállította] (2010): Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság részéről elküldött dokumentumok CD-n az ER Archívum számára Szalafő Őserdő (ER-53). Kézirat, Őriszentpéter
2009	Bors L. (2009) A Szalafő "Őserdő" Erdőrezervátum É-i részének felmérése, valamint az ERDŐ+h+á+l+ó kitűzése [Diplomamunka]. Kézirat, Sopron. Vácrátót, ER Archívum (2009/D-002)
2009	Bán I. A. (2009): Erdőbecslési mintavételi eljárások térinformatikai összehasonlítása a Szalafői "Őserdő" Erdőrezervátumban [Diplomamunka]. Kézirat, Sopron
2008	Ódor Péter, Király Ildikó, Márialigeti Sára és Tinya Flóra (2008): A Szalafő-Őserdő erdőrezervátum ANÖV és ÚJCS felmérés adatlapjai és szakmai jelentés; Kézirat + CD, Vácrátót
2008	Ódor P., Tinya F., Király I., Márialigeti S. (2008) A Szalafői Őserdő erdőrezervátum botanikai (aljnövényzet és cserjeszint) felmérése az Országos Erdőrezervátum Program hosszú távú vizsgálatsorozata (HTV) keretében, Kézirat, Vácrátót
2007	Márialigeti S. (2007): Faállomány- és egyéb környezeti változók hatása a mohavegetációra az Őrségi erdőkben. Szakdolgozat. Kézirat, Budapest
2007	Barbácsy Z. (2007) A Szalafői Őserdő madárközösségének összehasonlító elemzése 1994-ben és 2006-ban végzett felmérés alapján, Kézirat

-
- 2007 Mag Zsuzsa (2007): Faállomány hatása a költő madárközösségre őrségi erdőkben. Diplomamunka. Kézirat, Budapest
-
- 2005 Siller I. (2005): Jelentés a 2004. évi nagygyomba-monitorozás összesített eredményeiről a Szalafői Őserdő erdőrezervátumban. V. projekt. Kézirat, Budapest
-
- 2005 Bidló A., Heil B., Kovács G., Varga B. és Varga Zs. (2005): Termőhelyfeltárás a Szalafő "Őserdő" erdőrezervátum (ER-53) területén. Kézirat, Sopron. Vácrátót, ER Archívum (2005/D-010)
-
- 2005 Sivák K. (2005): Szalafő erdőrezervátum (ER-53) eseménykövetés. Kézirat, Őriszentpéter
-
- 2005 Horváth J. és Sivák K. (2005): Szalafői erdőrezervátum 13I erdőrészletének faegyed szintű faállományszerkezeti felmérésének kutatási jelentése. Kézirat, Őriszentpéter
-
- 2005 Horváth J. és Sivák K. (2005): Szalafői erdőrezervátum 13I erdőrészletének faegyed szintű faállományszerkezeti felmérésének kutatási jelentése. Kézirat, Őriszentpéter
-
- 2005 Bóka Z. és Csernyi R. (2005): A Szalafő "Őserdő" Erdőrezervátum felmérése és vizsgálata. Diplomamunka. Kézirat, Sopron. Vácrátót, ER Archívum (2005/D-004)
-
- 2004 Bidló András, Heil Bálint, Kovács Gábor, Varga Bernadett és Varga Zsófia (2004): Termőhelyfeltárás a Szalafő "Őserdő" erdőrezervátum (ER-53) területén; Kézirat, Sopron
-
- 2003 Horváth J. [összeállította] (2003): Kutatási koncepcióterv az Őrségi erdőrezervátumokra. Javaslat (kiegészítendő). Kézirat
-
- 2002 Tímár Gábor (2002): A Vendvidék erdeinek értékelése új nézőpontok alapján. Doktori (Ph.D.) értekezés, Nyugat-Magyarországi Egyeteme, Sopron, 110 old. + 31 melléklet
-
- 1998 Bartha D. (1998): Szalafő Őserdő Erdőrezervátum (53) - Erdőrezervátumok 1998. évi szemlézése. Kézirat, Vácrátót
-

Válogatott térképek

Szalafő ER és környéke, NÉBIH EI - Google űrfelvétel
 Szalafő Erdőrezervátum
 NÉBIH EI - Google
 2012
[orto_53v.jpg](#)

Szalafő ER és környéke, NÉBIH EI Erdőtérkép - Google
TOPO
Szalafő Erdőrezervátum
NÉBIH EI - Google
2012
[topo_53v.jpg](#)

Szalafő Őserdő ER, SPOT4 - FÖMI űrfotótérkép
Szalafő Erdőrezervátum
FÖMI (Eurimage)
1998
[er53_30.JPG](#)

Térképek - link

[Szalafő Őserdő ER \(Google Maps\)](#)